

DyslexiaBox

Το Dyslexia Box περιλαμβάνει:

- ➔ **45 κόκκινες κάρτες** με εικόνες δισύλλαβων λέξεων
- ➔ **45 μπλε κάρτες** με εικόνες τρισύλλαβων λέξεων
- ➔ **45 κίτρινες κάρτες** με εικόνες πολυσύλλαβων λέξεων
- ➔ **24 πράσινες κάρτες** με τα γράμματα του αλφάβητου
- ➔ **28 μοβ κάρτες** (αριθμημένες) με λίστες ανάγνωσης
 - ➔ **6 ροζ κάρτες** (αριθμημένες) με λέξεις κατατεμημένες σε φωνήματα
 - ➔ **35 τirkουάζ κάρτες** (αριθμημένες) με λέξεις και προτάσεις για την πρώτη ανάγνωση
 - ➔ **6 πορτοκαλί κάρτες** με ζευγάρια λέξεων για την αναγνώριση ομοιοκαταληξίας
 - ➔ **4 καφέ κάρτες** με λέξεις για την παραγωγή ομοιοκαταληξίας
 - ➔ 5 πιόνια
 - ➔ 1 βοηθό ανάγνωσης
 - ➔ εγχειρίδιο με τις οδηγίες των ασκήσεων.

Πρόλογος

Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες τα τελευταία χρόνια αντιπροσωπεύουν στην εκπαιδευτική πραγματικότητα μια σοβαρή δυσκολία και έναν από τους πλέον καθοριστικούς παράγοντες της ακαδημαϊκής επιτυχίας των μαθητών. Η Ειδική Μαθησιακή Δυσκολία στην Ανάγνωση ή αλλιώς Δυσλεξία είναι η πιο γνωστή από αυτές.

Τα παιδιά με δυσλεξία παρουσιάζουν δυσκολίες στην αποκωδικοποίηση, στην ευχέρεια και στην κατανόηση κατά τη διάρκεια της αναγνωστικής διαδικασίας. Επίσης, παρουσιάζουν σημαντικά ελλείμματα στον τομέα της φωνολογικής ενημερότητας.

Οι δυσκολίες της ανάγνωσης μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μέσα από ένα ορθά δομημένο πρόγραμμα παρέμβασης. Κύριος άξονας παρέμβασης θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της φωνολογικής επίγνωσης, αφού θεωρείται ο κυριότερος αιτιακός παράγοντας εμφάνισης των αναγνωστικών δυσκολιών.

Φωνολογική ενημερότητα είναι η ικανότητα του μαθητή να κατανοεί ότι οι λέξεις αποτελούνται από διακριτά φωνολογικά μέρη και να μπορεί να χειρίζεται αυτά τα μέρη. Δηλαδή, είναι η ικανότητα του παιδιού να αναγνωρίζει και να χειρίζεται με συνειδητό τρόπο τα φωνολογικά στοιχεία της γλώσσας. Επίσης, αποτελεί έναν προγνωστικό δείκτη μέσω του οποίου μπορούμε να προβλέψουμε τόσο την ύπαρξη μαθησιακών δυσκολιών, όσο και την ανεπτυγμένη ικανότητα του παιδιού στην ανάγνωση και τη γραφή.

Η φωνολογική ενημερότητα περιλαμβάνει μια ποικιλία από δεξιότητες. Όλες αυτές οι δεξιότητες φαίνεται πως πηγάζουν από την ίδια γνωστική βάση. Ο όρος «φωνολογική επίγνωση» καλύπτει ένα ευρύ φάσμα μεταγλωσσικών δεξιοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, οι δεξιότητες αυτές είναι:

- **Η λεξική επίγνωση:** αφορά την ικανότητα του παιδιού να αναγνωρίζει τον αριθμό των λέξεων που υπάρχουν σε μια πρόταση.
- **Η συλλαβική επίγνωση:** αφορά την ικανότητα του παιδιού να αντιλαμβάνεται ότι οι λέξεις αποτελούνται από συλλαβές,

τις οποίες μπορεί να αναγνωρίσει, να μετρήσει ή να ενώσει για να φτιάξει νέες λέξεις.

- **Η επίγνωση της ομοιοκαταληξίας:** αφορά την ικανότητα του παιδιού να αναγνωρίζει και να παράγει ομοιοκαταληξία.
- **Η φωνημική επίγνωση:** αφορά την ικανότητα του παιδιού να αντιλαμβάνεται ότι οι λέξεις αποτελούνται από φωνήματα, τα οποία μπορεί να αναγνωρίσει, να μετρήσει ή να ενώσει για να φτιάξει νέες λέξεις.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά οι δεξιότητες της φωνολογικής ενημερότητας*:

1.	Ανάλυση λέξης σε συλλαβές
2.	Σύνθεση συλλαβών
3.	Εύρεση ομοιοκαταληξίας
4.	Παραγωγή ομοιοκαταληξίας

* Παπαναστασίου, Φ. (2017). *Μαθησιακές Ευκολίες. Πρόγραμμα Υποστήριξης και Παρέμβασης στις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Αθήνα: εκδόσεις Πεδίο.

5.	Ομοιότητα αρχικής συλλαβής
6.	Ομοιότητα τελικής συλλαβής
7.	Αφαίρεση αρχικής συλλαβής
8.	Αφαίρεση τελικής συλλαβής
9.	Πρόσθεση αρχικής συλλαβής
10.	Πρόσθεση τελικής συλλαβής
11.	Διάκριση αρχικού φωνήματος
12.	Διάκριση τελικού φωνήματος
13.	Σύνθεση φωνημάτων
14.	Ανάλυση λέξεων σε φωνήματα
15.	Αφαίρεση αρχικού φωνήματος
16.	Πρόσθεση αρχικού φωνήματος
17.	Αφαίρεση τελικού φωνήματος
18.	Αφαίρεση μεσαίου φωνήματος
19.	Αντιστροφή φωνημάτων.

Σκοπός του Dyslexia Box

Σκοπός του Dyslexia Box είναι να βοηθήσει τους μαθητές με δυσλεξία να κατακτήσουν δεξιότητες απαραίτητες για την ακαδημαϊκή τους πορεία, να τους υποστηρίξει στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες που παρεμποδίζουν τη συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία, να αναπτύξουν πλήρως τη φωνολογική επίγνωση και να κατακτήσουν επαρκώς την αναγνωστική ικανότητα και τη γραφή.

Δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε παιδιά με δυσλεξία, αλλά σε όλα τα παιδιά του νηπιαγωγείου και των πρώτων τάξεων του Δημοτικού. Υποστηρίζει ουσιαστικά την ομαλή μετάβαση του παιδιού από τον προφορικό λόγο στον γραπτό λόγο.

Το Dyslexia Box είναι ένα απαραίτητο εργαλείο για ειδικούς παιδαγωγούς, λογοθεραπευτές, ειδικούς θεραπευτές, νηπιαγωγούς, δασκάλους και γονείς που επιθυμούν να υποστηρίξουν τα παιδιά στην προσπάθειά τους να κατακτήσουν την ανάγνωση και τη γραφή.

Περιγραφή

Το Dyslexia Box αποτελείται από 238 κάρτες, 5 πιόνια, 1 βοηθό ανάγνωσης και το εγχειρίδιο με τις οδηγίες των ασκήσεων. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται:

- 45 κάρτες με κόκκινη ένδειξη που περιέχουν εικόνες δυσύλλαβων λέξεων
- 45 κάρτες με μπλε ένδειξη που περιέχουν εικόνες τρισύλλαβων λέξεων
- 45 κάρτες με κίτρινη ένδειξη που περιέχουν εικόνες πολυσύλλαβων λέξεων
- 24 πράσινες κάρτες με τα γράμματα του αλφάβητου
- 28 αριθμημένες κάρτες με μοβ ένδειξη που περιέχουν λίστες ανάγνωσης
- 6 αριθμημένες κάρτες με ροζ ένδειξη που περιέχουν λέξεις κατατεμημένες σε φωνήματα
- 35 αριθμημένες κάρτες με τρκουάζ ένδειξη που περιέχουν λέξεις και προτάσεις για την πρώτη ανάγνωση
- 6 κάρτες με πορτοκαλί ένδειξη που περιέχουν ζευγάρια λέξεων για την αναγνώριση ομοιοκαταληξίας

- 4 κάρτες με καφέ ένδειξη που περιέχουν λέξεις για την παραγωγή ομοιοκαταληξίας
- 5 πιόνια
- 1 βοηθός ανάγνωσης
- εγχειρίδιο ασκήσεων.

Επιστημονική τεκμηρίωση

Η δημιουργία του Dyslexia Box στηρίχτηκε σε πλήθος σύγχρονων ερευνών για την ανάπτυξη της αναγνωστικής δεξιότητας και τη διερεύνηση του ρόλου της φωνολογικής ενημερότητας στην κατάκτησή της. Πιο συγκεκριμένα, έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής συμπεράσματα:

- Η διδασκαλία της φωνολογικής ενημερότητας είναι η βάση των προγραμμάτων παρέμβασης σε παιδιά με δυσλεξία σε διεθνές επίπεδο.
- Κάθε παιδί μπορεί να διδαχθεί με επιτυχία και να κατακτήσει τη φωνολογική ενημερότητα.
- Η διδασκαλία της φωνολογικής ενημερότητας οδηγεί στην επιτυχή κατάκτηση της αναγνωστικής δεξιότητας.

- Η κατάρκτηση της φωνολογικής ενημερότητας οδηγεί στην ομαλή μετάβαση των παιδιών προσχολικής ηλικίας από τον προφορικό στον γραπτό λόγο.
- Η φωνολογική ενημερότητα μπορεί να προβλέψει την αναγνωστική επίδοση των παιδιών ακόμα και από την προσχολική ηλικία.
- Η φωνολογική ενημερότητα αποτελεί μέρος των περισσότερων δοκιμασιών διάγνωσης της δυσλεξίας σε διεθνές επίπεδο.
- Η διδασκαλία της φωνολογικής ενημερότητας έχει τα μέγιστα αποτελέσματα όταν γίνεται συστηματικά και έγκαιρα.

Η παρέμβαση του Dyslexia Box στηρίζεται στην πολυαισθητηριακή προσέγγιση και στη θεωρία πως τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα εάν συμμετέχουν ενεργά και μέσω της διαφοροποιημένης και εξατομικευμένης διδασκαλίας. Λόγω της ετερογένειας των παιδιών με δυσλεξία, δεν υπάρχει ένας ενιαίος τρόπος παρέμβασης. Κάθε παιδί πρέπει να προσεγγίζεται με διαφορετικό τρόπο, και κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρέμβασης πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες και τις δυνατότητες του κάθε παιδιού. Η δυσλεξία λοιπόν μπορεί να αντιμετωπιστεί, εάν υπάρχουν έγκαιρη διάγνωση, συνέπεια στο πρόγραμμα παρέμβασης,

κατάλληλο υλικό και κοινή στοχοθεσία με την οικογένεια. Κατά την εκτέλεση του προγράμματος και των ασκήσεων είναι σημαντικό να εξασφαλίσετε στο παιδί συγκεκριμένο χώρο και χρόνο εργασίας. Μην ξεχνάτε να παροτρύνετε, να ενθαρρύνετε και να επιβραβεύετε το παιδί για κάθε προσπάθεια και επιτυχία.

Με αφορμή την παρούσα έκδοση θα ήθελα να ευχαριστήσω τον εξαιρετικό συνεργάτη μου κ. Μάριο Στάμου για την πολύτιμη υποστήριξη που μου παρείχε χαρίζοντάς μου αισιοδοξία και πίστη για την ολοκλήρωση αυτού του εγχειρήματος, τις εκδόσεις Πεδίο για την εμπιστοσύνη τους, την κ. Παναγιώτα Δημοπούλου για την εξαιρετική δουλειά της στον σχεδιασμό του βιβλίου, και όλους όσοι συνέβαλαν στην ολοκλήρωση του βιβλίου. Κυρίως όμως ευχαριστώ την οικογένειά μου για την αμέριστη υποστήριξη τους και την αέναη βοήθειά τους.

Αθήνα, Μάρτιος 2020
Φώτης Παπαναστασίου

